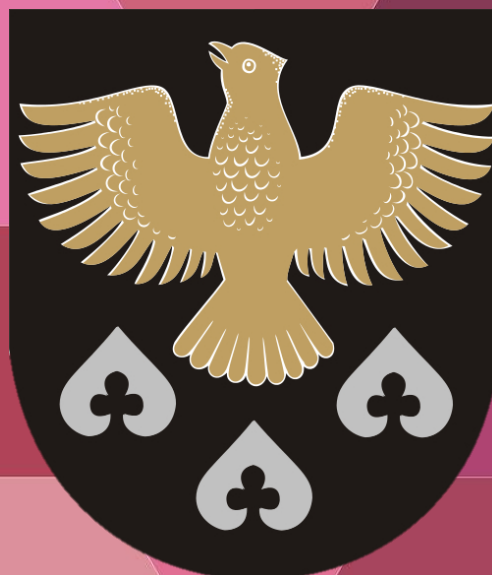

Kiuruveden kaupunki
HYVINVOINTIRAPORTTI
2018

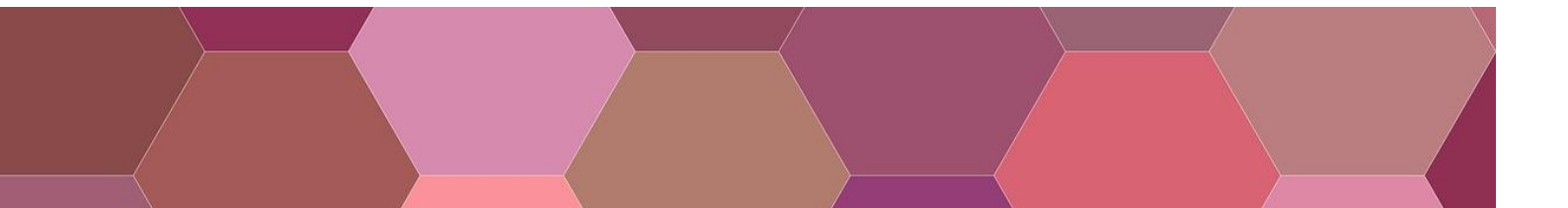
Sisällys

OSA 1

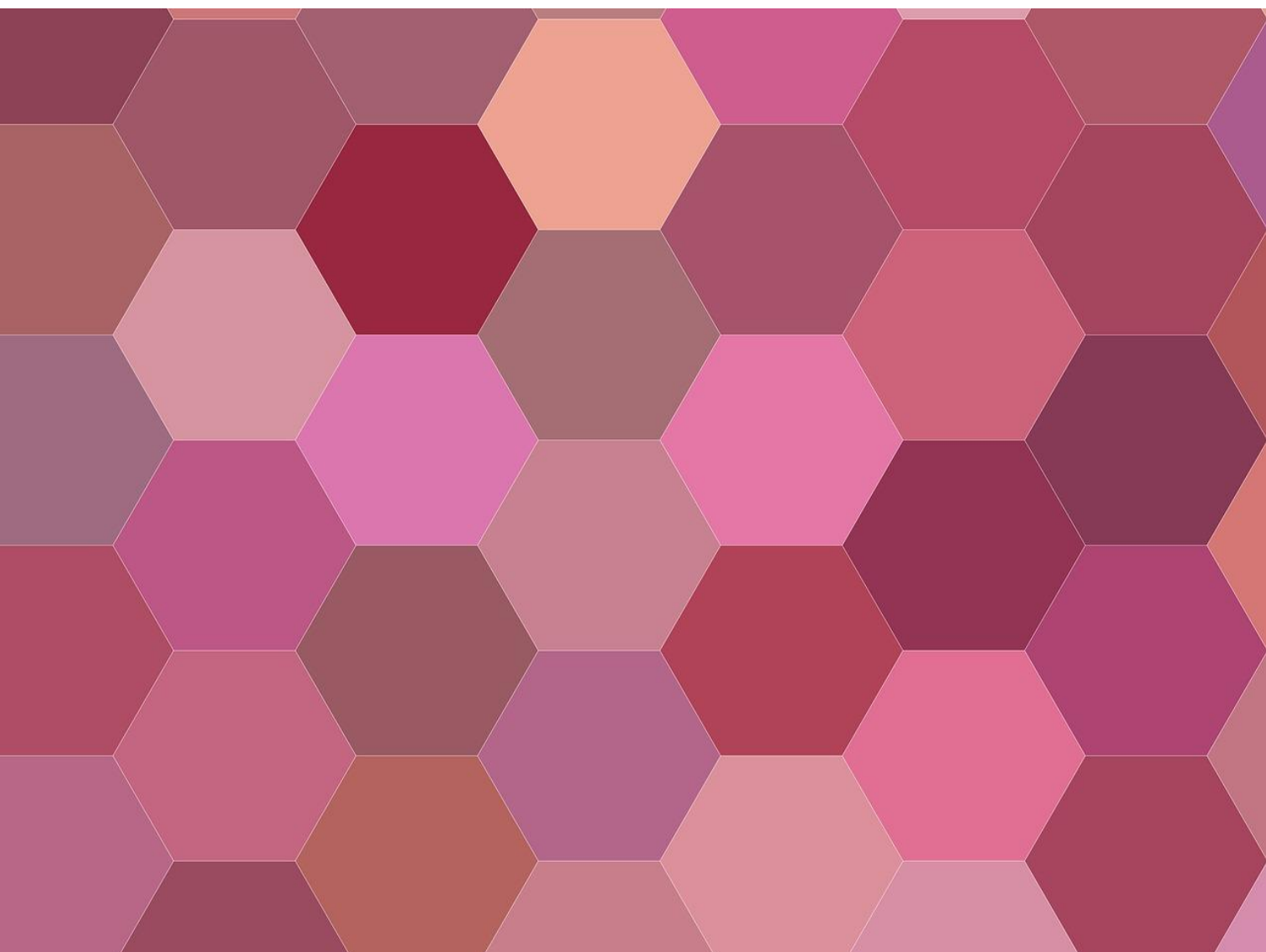
TALOUS JA ELINVOIMA	5
VÄESTÖ	6
NUORET JA NUORET AIKUISET	7
NUORTEN MIELENTERVEYS	8
NEET-NUORET	8
TYÖIKÄISET	10
TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN.....	11
IKÄIHMISET	12
KAIKKI IKÄRYHMÄT	13
KUNTASTRATEGIAN PAINOTUKSET JA LINJAUKSET	17
STRATEGIA-ALUEET 2017	17
HYVINVOINNIN EDISTÄMISTÄ TUKEVAT OHJELMAT JA SUUNNITELMAT	19
HYVINVOINTISUUNNITELMA 2017 – 2021.....	20
LIITTEET	22

OSA 1

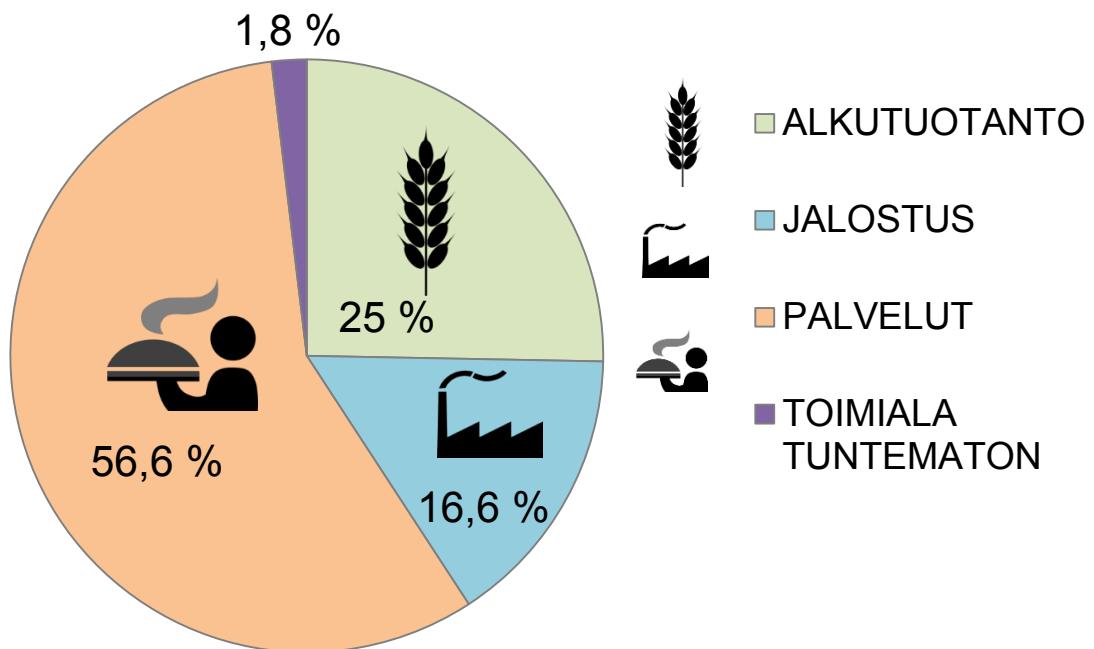

VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2018

TALOUS JA ELINVOIMA

ELINKEINORAKENNE 2016

AVAINLUVUT 2017

Työpaikkojen lukumäärä	2 559
Työllisen työvoiman määrä	3 012
Työllisyysaste	66,8 %
Työttömien osuus työvoimasta	13,4 % *)
Eläkeläisten osuus väestöstä	35,7 %

*Tilastokeskus:
Kuntien avainluvut
(13.3.2019)*

*) työ- ja elinkeinoministeriön tilaston mukaan vuonna 2015 työttömyysaste 13,5 %

Vuonna 2018 kaupungin toimintatuotot olivat noin 6,6 milj. euroa ja toimintakulut olivat noin 58,9 milj. euroa. Verotuloja kertyi yhteensä noin 23,0 milj. euroa (tuloveroa 19,5 milj. euroa, kiinteistöveroa 1,7 milj. euroa ja yhteisöveroa 1,8 milj. euroa). Valtionosuuksia kertyi yhteensä noin 30,7 milj. euroa, josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus oli 8,2 milj. euroa.

Kiuruveden elinkeinorakenteessa merkittävin ero koko maan tasoon nähden on alkutuotannon suuri osuus. Kun koko maassa työpaikoista vain 3,0 % on alkutuotannossa eli maa-, metsä- kalataloudessa, vastaava osuus Kiuruvedellä on yli 25 %.

VÄESTÖ

Vuoden 2018 alussa Kiuruvedellä oli asukkaita 8 262 ja vuoden lopussa 8 149, joten väestö väheni kertomusvuonna 113 henkilöllä.

Kaupungin väestöllinen huoltosuhde oli 2000-luvun alussa 64,2. Vuonna 2017 väestöllinen huoltosuhde oli 76,0 ja tulee jatkossa edelleen heikkenemään. Väestöllinen huoltosuhde osoittaa sen, kuinka paljon lapsia ja vanhuksia on 100 työikäistä kohti.

Ikäjakauma 2017

0-14-vuotiaat	14,6 %
15-64-vuotiaat	56,8 %
yli 65-vuotiaat	28,6 %

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

TAVOITE: LAPSIPERHEIDEN SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY

TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO	RESURSSIT	ARVOMITTARIT	TOTEUTUMINEN VUONNA 2018
Tarpeen mukaisen hoitomuodon järjestäminen mahdollisimman nopeasti vastuutaho: sivistyslautakunta, varhaiskasvatuksen tulosalue	Määrärahavaraus varhaiskasvatuksen tulosalueelle	Ensisijaisen toiveen mukaisen päivähoitopaikan saaneiden lukumäärä Hoitopaikan järjestämiseen kulunut aika	90 - 95 % järjestynyt toiveen mukainen hoitopaikka Hoitopaikat ovat järjestyneet lain määräämän ajan puitteissa

Tässä raportissa lapsilla tarkoitetaan pääsääntöisesti alle 11-vuotiaita ja varhaisnuorilla 11-15-vuotiaita. Lapsiperheitä ovat puolestaan perheet, joissa on vähintään yksi alle 18-vuotias henkilö.

Noin kolmannes lapsiperheistä asuu ahtaasti, mikä on samaa tasoa sekä Ylä-Savon että koko maan tasolla. Lasten pienituloisuusaste on koko maan tasoa korkeampi, mutta selkeästi laskusuuntainen ja ero pienentyy vuosi vuodelta. Lapsiperheistä toimeentulotukea saa myös huomattavasti harvempi kuin muilla vertailualueilla. Määrä on kuitenkin selvästi noussut vuosien 2013-2016 välillä, joten tilanteen kehittymistä tulee seurata. Vuosien 2017-2018 tilannetta ei ollut vielä julkaistu tätä raporttia laadittaessa.

Noin puolet päivähoitoon oikeutetuista lapsista on kunnallisessa päivähoidossa, mikä on suunnilleen samaa tasoa koko maassa.

Syksyllä 2018 aloitti järjestöjen yhteinen kokoontumispaikka päiväkotikiin ja nuorisotalon tiloissa. Toiminta sai alkunsa MLL Kiuruveden paikallisyhdistys ry:n tekemästä valtuustoaloitteesta "Perheentalon perustaminen Kiuruvedelle".

NUORET JA NUORET AIKUISET

TAVOITE: LASTEN JA NUORTEN SYRJÄYTYMISEN EHKÄISEMINEN

TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO	RESURSSIT	ARVOMITTARIT	TOTEUTUMINEN VUONNA 2018
Lasten, nuorten ja heidän perheidensä tarvitseman tuen tarjoaminen vastuutaho: sivistyslautakunta, varhaiskasvatuksen, koulutoimen ja vapaa-aikapalveluiden tulosalue	Määrärahavaraus varhaiskasvatuksen, koulutoimen ja vapaa-aikapalveluiden tulosalueelle	Opintonsa loppuun saattavien ja jatko-opiskelupaikan saavien nuorten määrä Koulukiusaamisen väheneminen Nuorisovaltuuston toiminta	Kaikki peruskoulun suorittaneet saaneet toisen asteen opiskelupaikan koulukiusaaminen pysynyt vähäisenä nuorisovaltuusto ei toiminnassa koko vuotta

Oppivelvollisuus suorittamatta jättämisestä ei saatu tietoja tätä raporttia varten.

Kouluterveyskysely järjestetään joka toinen vuosi ja 2018 on välivuosi. Vuoden 2017 hyvinvointiraportissa on käsitelty kouluterveyskyselyn tuloksia. Seuraavan kerran tuloksia käsitellään vuoden 2019 raportissa.

Aiemmissa hyvinvointiraporteissa ja -kertomuksessa on nostettu esiin nuorten raskauksien ja aborttien huomattavan suuret määrät. Vuonna 2018 Ylä-Savon SOTE-alueen nuorisovaltuustot esittivät selvitystä maksuttomasta ehkäisystä alle 25-vuotiaille SOTE-alueen nuorille. Kuntayhtymä teki päätöksen, jonka mukaan ilmainen ehkäisy tarjotaan kaikille alle 20-vuotiaille ja toiminta alkaa vuoden 2019 alusta.

NUORTEN MIELENTERVEYS

Kuntoutusrahaa saavien nuorten (16 – 19 vuotta) määrä on laskenut merkittävästi vuosien 2015-2017 välillä ja vuonna 2017 määrä oli jo alle maan keskitason.

THL:n vammaispalvelujen käsikirjan mukaan ”*Kela voi myöntää nuoren kuntoutusrahan 16-19 -vuotiaalle nuorelle, jonka työkyky tai mahdollisuudet valita ammatti ovat sairauden tai vamman vuoksi olennaisesti heikentyneet. Lisäksi edellytetään, että nuori tarvitsee tehostettua työkyvyn arviointia ja kuntoutusta. Nuoren kuntoutusrahalla siis pyritään tukemaan vajaakuntoisten nuorten ammatillista kuntoutumista ja työllistymistä. Tehostetulla työkyvyn arvioinnilla ja kuntoutuksella tarkoitetaan nuoren tarvetta erityisiin tukitoimiin opiskelun aikana. Erityisiä tukitoimia voivat olla esimerkiksi pitkäkestoiset terapiat, apuvälinepalvelut, henkilökohtaisen avustajan palvelut sekä tulkkauspalvelut.*”

Myös 18-24-vuotiaista **mielenterveyden häiriöiden vuoksi sairaalahoitoa saaneiden** määrä laskenut huomattavasti ja oli vuonna 2017 suunnilleen samalla tasolla koko maan kanssa.

Nuorisotyöttömyys on Kiuruvedellä ja Ylä-Savossa jonkin verran yleisempää kuin koko maassa, mutta määrä on vähentynyt huomattavasti vuosien 2017-2018 aikana. Kun vuonna 2016 nuorisotyöttömyysaste Kiuruvedellä oli 25,8 %, oli se vuonna 2018 enää 16,1 %. Tilastoa lukiessa kannattaa huomioida nuorten määrän väheneminen: vuonna 2015 18-24-vuotiaita oli Kiuruvedellä 601 ja vuonna 2017 enää 519.

NEET-NUORET

Työn ja koulutuksen ulkopuolelle jäävistä 15-28-vuotiaista nuorista käytetään toisinaan termiä **NEET** (**N**ot in **E**mployment, **E**ducation or **T**raining = ei työelämän, koulutuksen tai harjoittelun piirissä). Suomessa työn ja koulutuksen ulkopuolella nuorista vuonna 2017 oli vähintään 6,3%.

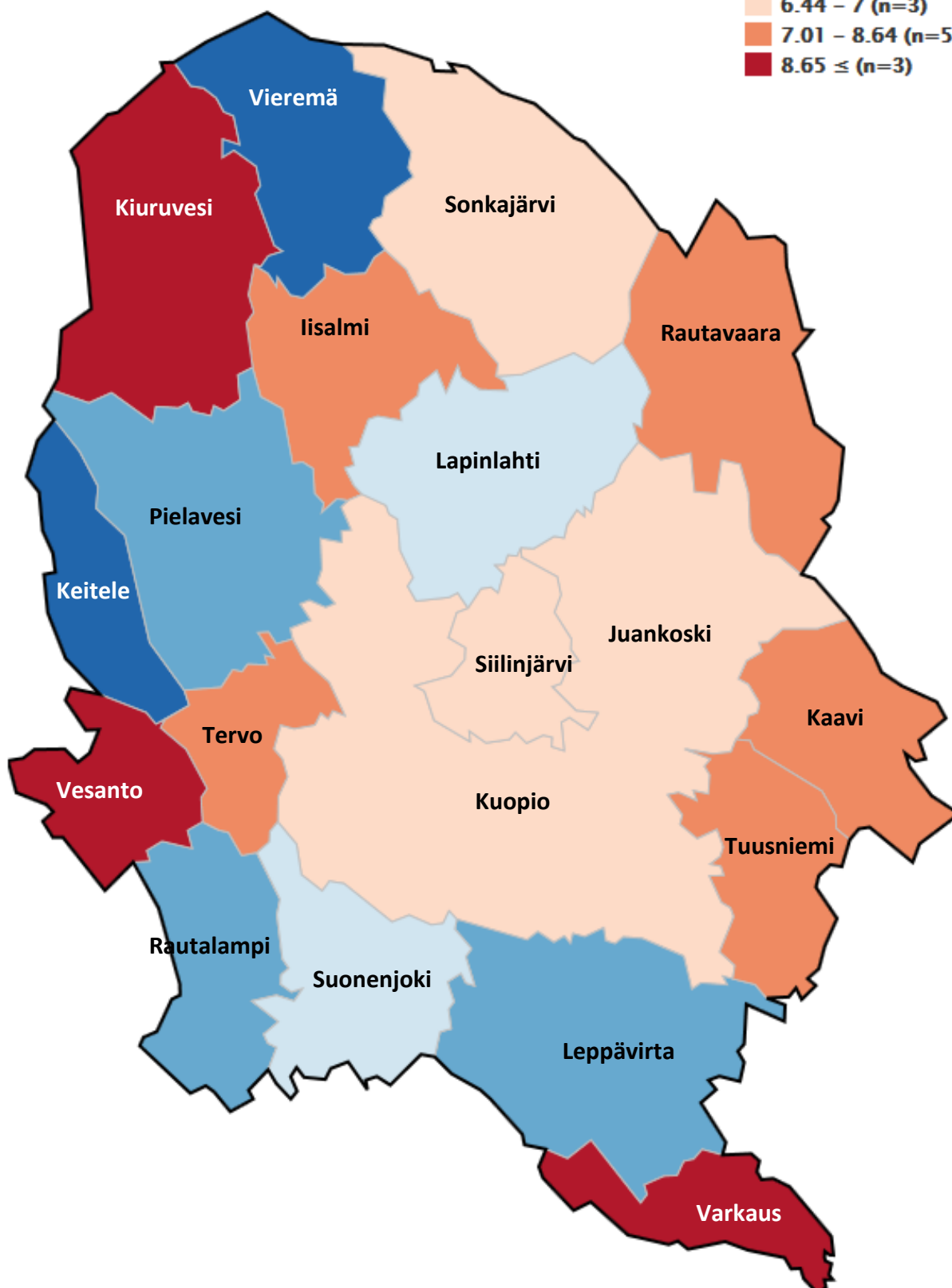
Suomen Nuorisotyön tilastojen mukaan NEET-nuorten määrä on Kiuruvedellä edelleen korkea, mutta laskusuuntainen. Vuonna 2017 heitä oli nuorten kokonaismäärään suhteutettuna vähintään 9,12 %. Korkein määrä on Etelä-Karjalassa Rautjärvellä, jossa vähintään 12,73 % on NEET-nuoria. Arvot perustuvat keskimääriin nuorityöttömyyslukuihin.

Arvio ulkopuolella olevien määrästä (min) / 15–28-vuotiaiden määrään

2017

Prosenttia (%)

- ≤ 3.91 (n=2)
- 3.92 – 5.48 (n=3)
- 5.49 – 6.43 (n=2)
- 6.44 – 7 (n=3)
- 7.01 – 8.64 (n=5)
- 8.65 ≤ (n=3)

Tietolähde: LSAVI/Tilastokeskus

TYÖIKÄISET

TAVOITE: MAHDOLLISIMMAN MONEN PITKÄAIKAISTYÖTTÖMÄN TYÖLLISTÄMINEN

TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO	RESURSSIT	ARVOMITTARIT	TOTEUTUMINEN VUONNA 2018
Työllistämistoimenpiteiden piirissä oleville tarjotaan mahdollisuuksien mukaan mm. työ- ja työkokeilupaikkoja kaupunkiorganisaatiossa vastuutaho: kaupunginhallitus ja – valtuusto työllistämisen tulosalue	Määrärahavaraus	Kaupungin työllistämistoimenpiteiden kautta mukava olleiden henkilöiden lukumäärä	Määräraha varattu 24 / 30 palkkatuettua 65 / 60 kuntouttavaa

Tilastokeskuksen ja TEM:in määritelmän mukaan työikäisiä ovat kaikki 15-74-vuotiaat henkilöt. Kuitenkaan eläkkeelle siirtyneitä henkilöitä ei työikäisissä oteta huomioon vaan heitä koskevat asiat käsitellään ikäihmiset-osiossa. Tilastoja lukiessa on otettava huomioon puhutaanko työttömyysasteesta suhteutettuna koko väestöön vai pelkästään työvoimaan.

Pendelöinnillä (sukkuloinnilla) tarkoitetaan työssäkäyntiä oman asuinalueen ulkopuolella. Nettopendelöinnillä tarkoitetaan alueen ulkopuolella työssäkäyvien ja alueelle muualta töihin tulevien henkilöiden välistä erotusta. Työssäkäyntiliikenne suuntautuu pääasiassa lähialueelle lisälmeen ja Vieremälle.

TYÖSSÄKÄYNTI	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kiuruvedelle	404	392	399	425	436	403	368
Kiuruvedeltä	673	728	735	713	744	722	784
Nettopendelöinti	-269	-336	-366	-288	-308	-319	-416

(Nettopendelöinnin kehitys, Pohjois-Savon Liitto)

Työttömyys on vähentynyt vuosien 2017 ja 2018 aikana. Kun vuonna 2016 työttömien osuus työvoimasta oli Kiuruvedellä 15,1 %, oli se vuonna 2018 enää 11,7 %. Suuntaus on sama kaikkialla maassa. Pitkäaikaistyöttömien on suunnilleen samaa tasoa muun maan kanssa.

Mielenterveysongelmat näyttävät olevan yleisempiä kuin muualla maassa.

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkkeellä olevia 25-64-vuotiaita on 5,8 % vastaavanikäisestä väestöstä, kun koko maassa heitä on vain 3,4 %.

TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN

Lainaus Kiuruveden Urheilijoiden raportista ajalta 1.1. – 31.12.2018:

”Kiuruveden Urheilijoilla on ollut palkkatuetussa työsuhteessa 24 työnhakijaa vuonna 2018. TE-toimiston kiintiö vuodelle 2018 oli 120 palkkatukikuukautta (20 x 6 kk).

Vuonna 2018 alkaneista sopimuksista 7 työntekijää on siirretty toisen työnantajan tehtäviin edelleenohjaus-mallilla (yritys / yhdistys / Kiuruveden kaupunki).”

Pohjois-Savon TE-toimisto on myöntänyt Kiuruveden Urheilijoille rahoituksen Tartu Työhön –hankkeeseen vuodelle 2018. Sen tavoitteena on parantaa yritysten mahdollisuuksia löytää työvoimaa ja parantaa välityömarkkinoiden vaikuttavuutta yhteistyössä yritysten kanssa. Välityömarkkinoilla tarkoitetaan ”vapaiden työmarkkinoiden ja työttömyyden välillä olevaa työssäoloa, josta pyritään sijoittumaan vapaille työmarkkinoille” (Wikipedia).

Vuonna 2018 Kiuruvedellä otettiin käyttöön työllistämisen kuntalisä. Kuntalisää voidaan myöntää yritykselle, joka työllistää kiuruvetisen pitkään työttömänä olleen henkilön. Kuntalisän suuruus on 400 € / kk per palkattava henkilö.

Kaupunki oli mukana Iisalmen seudun monialaisen yhteispalvelun (TYP) verkostossa ja kaupunginhallitus hyväksyi uuden sopimuksen myös vuodelle 2019. TYP:n asiakkaiksi ohjataan pitkittyneen työttömyyden kanssa painivat työnhakijat, jotka tarvitsevat myös sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluja työllisyyden edistämiseksi.

IKÄIHMISET

TAVOITE: IKÄIHMISTEN SYRJÄYTYMISEN EHKÄISEMINEN

TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO	RESURSSIT	ARVOMITTARIT	TOTEUTUMINEN VUONNA 2018
Ikääntyneiden toimintamahdollisuuksien parantaminen vastuutaho: kaupunginhallitus ja – valtuusto yleishallinnon tulosalue	Määrärahavaraus vanhusneuvoston toimintaan	Vanhusneuvoston kokoukset Erityisuimakorttien ja seniorikorttien käyttö Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä	vanhusneuvosto kokoontui neljä kertaa Uimahallin avattiin elokuussa määrä pysynyt suhteessa ennallaan

Täyttä kansaneläkettä saavien osuus on ollut laskusuuntainen koko 2010-luvun ajan (pl. vuosi 2017), mikä viittaa eläkkeellä olevien pienituloisuuden laskuun. Täyttä kansaneläkettä myönnetään silloin, kun henkilöllä ei ole ansainnut työeläkettä tai työeläke on todella pieni. Ikäihmisistä yhä suurempi osa on siis ollut palkkatöissä ja heille myönnetään työeläkettä. Koko maan tasoon verrattuna täyttä kansaneläkettä saavien osuus on edelleen keskimääräistä suurempi. Naisten osuus täyden kansaneläkkeen saajista on edelleen suurempi kuin miesten.

Kotona asuvien osuus ikääntyneistä on samaa tasoa kauttaaltaan koko maassa. Kotihoidon piirissä olevien henkilöiden määrä on Kiuruvedellä vähentynyt ennestään ja on nyt lähes muun maan tasolla. Myös vanhainkotien pitkäaikaisasiakkaat ovat vähentyneet: Kiuruvedellä asiakkaita oli vuonna 2017 alle viisi (alle viiden tapauksen kuntakohtaisia tietoja ei anneta julki tietosuojan vuoksi).

Vuoden 2017 alusta voimaan tulleen uuden korjausavustuslain myötä korjausavustusten myöntäminen siirtyi kunnista ARAan. Yli 65-vuotiaille suunnattua korjausneuvontaa hoitaa Vanhustyön keskusliitto.

KAIKKI IKÄRYHMÄT

TAVOITE: PERUSTERVEYDENHUOLLON JA SOSIAALITOIMEN LÄHIPALVELUIDEN HYVÄ SAATAVUUS

TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO	RESURSSIT	ARVOMITTARIT	TOTEUTUMINEN VUONNA 2018
Palvelusopimusneuvottelut Ylä-Savon SOTEn kanssa vastuutaho: kaupunginhallitus ja – valtuusto Ylä-Savon SOTE	Määrärahavaraus	Palveluiden määrä, laatu ja saatavuus	Määräraha varattu Palvelut toteutettu sopimuksen mukaisesti

Ikääntyneen väestön osuus kasvaa koko maassa, mikä selittyy sekä pidemmällä elinajan odotteella että syntyvyyden laskulla. Kiuruvedellä yli 65-vuotiaiden osuus asukkaista on muuta selkeästi maata suurempi ja vastaavasti lasten, nuorten ja työikäisten osuus väestöstä on muuta maata pienempi.

Vuoden 2017 tilaston mukaan yleinen pienituloisuusaste on laskenut, mutta on edelleen suurempi kuin koko maassa keskimäärin. Ahtaasti asuvien osuus kaikista asuntokunnista on ollut laskusuuntainen lähes koko 2010-luvun ajan ja on tällä hetkellä alle maan keskitason. Osan suuntauksesta selittää asuntokuntien koon pienentyminen: yksin asuvien osuus kasvaa ja lapsiperheiden osuus puolestaan pienentyy.

Yleistä asumistukea saaneiden asuntokuntien suhteellinen osuus kasvaa edelleen, mutta on selvästi pienempi kuin maassa keskimäärin. Kasvu ei johdu tuen tarvitsijoiden määrän yhtäkkisestä kasvusta, vaan asumistukeen vuonna 2015 tulleista muutoksista joiden seurauksena tuki on mahdollistunut aiempaa useammalle. Kelan tilastokatsauksessa (11.2.2016) asiasta kerrottiin seuraavasti:

”Vuonna 2015 yleistä asumistukea maksettiin 918 milj. euroa, missä on 24 % kasvua edellisvuoteen verrattuna. Menoja kasvattivat pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen sekä vuoden 2015 alussa voimaan tullut lainmuutos, joka nosti tuen määrää monilla tuensaajilla. Muutos myös mahdollisti tuen saamisen aiempaa suuremmilla tuloilla etenkin lapsiperheissä. Lisäksi syyskuussa 2015 yleisessä asumistuessa otettiin käyttöön 300 euron ansiotulovähennys, joka lisäsi palkkatuloja saavien ruokakuntien asumistukea.”

Väestön ikäjakauma Kiuruvedellä 2010 - 2016

0-14- VUOTIAAT	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kiuruvesi	15,5 %	15,2 %	15,1 %	15,1 %	15,0 %	15,1 %	14,9 %	14,6 %
<i>koko maa</i>	16,5 %	16,5 %	16,4 %	16,4 %	16,4 %	16,3 %	16,2 %	16,2 %
15-64- VUOTIAAT	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kiuruvesi	60,9 %	60,1 %	59,6 %	59,0 %	58,6 %	58,0 %	57,2 %	56,8 %
<i>koko maa</i>	66,0 %	65,4 %	64,8 %	64,2 %	63,7 %	63,2 %	62,9 %	62,5 %
YLI 65- VUOTIAAT	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kiuruvesi	23,6 %	24,7 %	25,3 %	25,9 %	26,3 %	27,0 %	27,9 %	28,6 %
<i>koko maa</i>	17,5 %	18,1 %	18,8 %	19,4 %	19,9 %	20,5 %	20,9 %	21,4 %

Työikäisen väestön pitkäaikainen sairastaminen nousi vuonna 2017 korkeimmalle tasolla koko 2010-luvulla. Edelliset kolme vuotta sairauspäivärahaa saaneiden osuus oli tasaisesti samalla tasolla koko Ylä-Savon kanssa (kuitenkin selvästi korkeampi kuin koko maassa keskimäärin). Vuonna 2017 tapahtuneelle selkeälle nousulle ei olemassa olevista tilastoista voida päätellä syytä, joten tilastoa ja määrän kehitystä on syytä pitää silmällä.

Pohjois-Savon HYTE-tiimin (hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen) raportissa on tehty vertailuja Pohjois-Savon alueella. Raportista käy ilmi mm. että Kiuruveden sairastavuusindeksi on alueen korkeimpia. THL:n tuottaman sairastavuusindeksin sisältämät sairausryhmät ovat syöpä, sepelvaltimotauti, aivoverisuonisairaudet, tuki- ja liikuntaelinsairaudet, mielenterveyden ongelmat, tapaturmat ja dementia. Kiuruvedellä suurimmat yksittäiset sairausryhmät ovat tuki- ja liikuntaelinsairauden sekä sepelvaltimotauti. Sairastavuusindeksi on pysynyt suunnilleen samalla tasolla koko 2000-luvun ajan.

Myös itsemurhia, itsemurhayrityksiä, psykoosilääkitystä sekä mielenterveyssyistä johtuvaa työkyvyttömyyseläkettä kuvaava mielenterveysindeksi on Kiuruvedellä korkea. Mitä korkeampi lukema on, sitä enemmän ongelmiaakin on.

Hyvinvointikysely 2019

Pohjois-Savon alueella suoritettiin vuoden 2019 alussa kokemuksellinen hyvinvointikysely. Kiuruvedeltä vastauksia tuli 153. Vastaajat kokivat suurimmiksi hyvinvointiaan vahvistaviksi tekijöiksi perheen, parisuhteen sekä lapset ja lapsenlapset, liikunnan ja harrastukset sekä mielekkään työn ja hyvän työyhteisön. Tyytyväisyyteen elämän eri osa-alueilla liittyvien kysymysten perusteella suurin osa vastaajista koki elämänlaatunsa hyväksi.

Hyvinvoinnin kehittämisen keinoiksi koettiin liikunnan lisääminen ja omasta kunnosta huolehtiminen, rentoutuminen, levon lisääminen, stressin vähentäminen ja vapaa-ajan lisääminen sekä työn kuormittavuuden vähentäminen ja mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön.

Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus

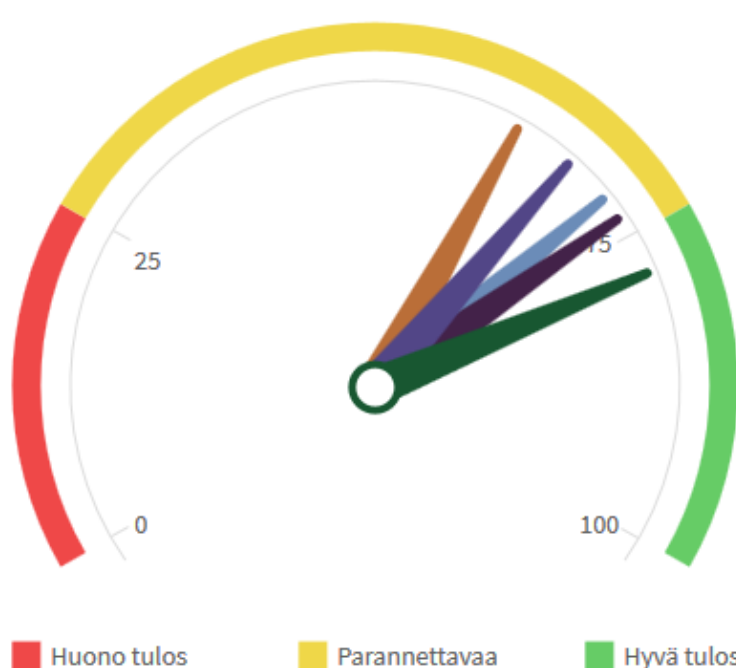
Uimahalli oli remontin vuoksi poissa käytöstä elokuuhun saakka. Korvaavana toimintana järjestettiin kyyti Pyhäjärven uimahalliin kerran viikossa. Kuntosali oli käytössä myös remontin ajan. Käyntejä uimahallille ja kuntosalille kertyi yhteensä 31 200. Jäähallille kertyi käyttötunteja 1 665. Ikäihmisille järjestettiin 10 viikon Voimaa Vanhuuteen –tehojakso, jolle osallistui 80 henkilöä.

Lapsille järjestetään Löydä liikuntasi –kerho, jossa 5-6-vuotiaat lapset saavat kokeilla eri liikuntalajeja. Toiminnassa on mukana kerrallaan enintään 25 lasta. Erityisliikunnan ohjaajat järjestävät alakouluikäisille lapsille liikuntakerhoja (Nalle- ja Lipperi-kerhot), jotka on tarkoitettu sellaisille lapsille joilla on fyysisiä, psyykkisiä tai sosiaalisia esteitä yleisiin liikuntaryhmiin osallistumiselle.

TEAvisari

Terveydenedistämiseksi kuvastava TEAvisari on THL:n laatima työväline kunnille. Vuonna 2018 se koostui kuudesta osa-alueesta: kuntajohto, perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, liikunta ja perusterveydenhuolto. Ikääntyneiden palveluita koskevat tiedot julkaistiin kertaluontoisesti vuonna 2015, eikä niitä ole enää vertailussa. Sen tiedot kerätään sekä kansallisista tilastotiedoista että kunnille lähetettävillä kyselylomakkeilla.

Terveydenedistämisasiivisuus : Kiuruvesi 2018

Aineisto päivitetty 20.02.2019

Pisteet	Kiuruvesi	Ylä-Savo	Koko maa
Terveydenedistämisasiivisuus	66	68	70
Kuntajohto	71	70	79
Perusopetus	62	71	67
Lukiokoulutus	73	70	70
Ammatillinen koulutus	..	70	67
Liikunta	67	73	74
Perusterveydenhuolto	78	74	67

(www.teaviisari.fi, 22.3.2019)

KUNTASTRATEGIAN PAINOTUKSET JA LINJAUKSET

STRATEGIA-ALUEET 2017

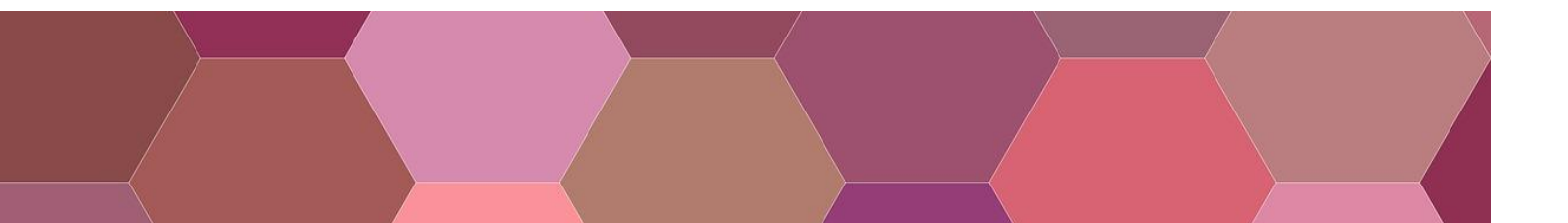
1. kuntatalous ja konserniohjaus
2. elinkeinopohja
3. väestö ja asuminen
4. kunnan omat palvelut ja henkilöstö
5. kunta-, seutu- ja maakuntayhteistyö sekä kansainvälinen yhteistyö

Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta kuntastrategiaan on tehty seuraava yleinen kirjaus: "Edistämme väestön hyvinvointia; kehitämme sosiaali- ja terveydenhuollon lähipalveluja sekä tarjoamme laadukkaita ja monipuolisia opetus- ja vapaa-ajan palveluja." Strategiassa käsitellään terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä välillisesti useassa eri kohdassa. Strategiasta on huomioitava erityisesti seuraavat kantavat teemat kaupungin osalta:

1. Perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen lähipalveluiden turvaaminen. Toimiva perusterveydenhuolto vähentää erikoissairaanhoidon kustannuksia ja edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia
2. Työllisyyden ja työllisyyttä tukevien toimenpiteiden tukeminen
3. Lapsiperheiden, nuorten ja ikäihmisten hyvinvoinnin tukeminen ja syrjäytymisen ehkäisy
4. Yhteistyön kehittäminen yhdistysten ja kolmannen sektorin kanssa

OSA 2

HYVINVOINTI- SUUNNITELMA 2017 – 2021

HYVINVOINNIN EDISTÄMISTÄ TUKEVAT OHJELMAT JA SUUNNITELMAT

Arjen turvaa Kiuruvedellä -turvallisuusohjelma
Ikääntyvän väestön hyvinvointiohjelma 2017 - 2019
Kulttuuriympäristöohjelma
Maapoliittinen ohjelma
Lapsipoliittinen ohjelma
Maahanmuuttajien kotouttamisohjelma 2011-2015
Toimintasuunnitelma koululaiset
Vammaispoliittinen ohjelma
Varhaiskasvatussuunnitelma
Viestintäohjeet
Kiuruveden kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelma
Kiuruveden kaupungin tasa-arvo-ohjelma

SOTE:

Kuntayhtymän strategia
Palvelujen järjestämissuunnitelma 2014-2017
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri alueen kuntien Terveystieteidenhuollon järjestämissuunnitelma
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (HYVIS) 2012 - 2015
Lastensuojelusuunnitelma 2014-2016
Terveystieteiden neuvonnan toimintaohjelma
Kotouttamisohjelma
Ylä-Savon mielenterveys- ja päihdesuunnitelma 2016-2019
Ylä-Savon sote yhteistoiminta-alueen turvallisuussuunnitelma 2013-2016

HYVINVOINTISUUNNITELMA

2017 – 2021

PERUSTERVEYDENHUOLLON JA SOSIAALITOIMEN LÄHIPALVELUIDEN
TURVAAMINEN TOIMINNALLISESTI JA TALOUDELLISESTI TEHOKKAALLA TAVALLA

TAVOITE PERUSTERVEYDENHUOLLON JA SOSIAALITOIMEN LÄHIPALVELUIDEN HYVÄ
SAATAVUUS

TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO	RESURSSIT	ARVOMITTARIT
-------------------------------	-----------	--------------

Palvelusopimusneuvottelut
Ylä-Savon SOTEn kanssa

Määrärahavaraus

Palveluiden määrä, laatu ja
saatavuus

vastuutaho:

kaupunginhallitus ja –valtuusto
Ylä-Savon SOTE

TYÖLLISYYDEN JA TYÖLLISYYTTÄ EDISTÄVIEN TOIMENPITEIDEN TUKEMINEN

TAVOITE MAHDOLLISIMMAN MONEN PITKÄAIKAISTYÖTTÖMÄN TYÖLLISTÄMINEN

TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO	RESURSSIT	ARVOMITTARIT
-------------------------------	-----------	--------------

Työllistämistoimenpiteiden
piirissä oleville tarjotaan
mahdollisuuksien mukaan mm.
työ- ja työkokeilupaiikkoja
kaupunkioorganisaatiossa

Määrärahavaraus

Kaupungin työllistämis-
toimenpiteiden kautta mukava
olleiden henkilöiden lukumäärä

vastuutaho:

kaupunginhallitus ja –valtuusto
työllistämisen tulosalue

TAVOITE LAPSIPERHEIDEN SYRJÄYTYMISEN EHKÄISY**TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO****RESURSSIT****ARVOMITTARIT**

Tarpeen mukaisen
hoitomuodon järjestäminen
mahdollisimman nopeasti

Määrärahavaraus
varhaiskasvatuksen
tulosalueelle

Ensisijaisen toiveen mukaisen
päivähoitopaikan saaneiden
lukumäärä

vastuutaho:
sivistyslautakunta,
varhaiskasvatuksen tulosalue

Hoitopaikan järjestämiseen
kulunut aika

TAVOITE LASTEN JA NUORTEN SYRJÄYTYMISEN EHKÄISEMINEN**TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO****RESURSSIT****ARVOMITTARIT**

Lasten, nuorten ja heidän
perheidensä tarvitseman tuen
tarjoaminen

Määrärahavaraus
varhaiskasvatuksen,
koulutoimen ja vapaa-
aikapalveluiden tulosalueelle

Opintonsa loppuun saattavien
ja jatko-opiskelupaikan saavien
nuorten määrä

vastuutaho: sivistyslautakunta,
varhaiskasvatuksen,
koulutoimen ja vapaa-
aikapalveluiden tulosalue

Koulukiusaamisen
väheneminen

Nuorisovaltuuston toiminta

TAVOITE IKÄIHMISTEN SYRJÄYTYMISEN EHKÄISEMINEN**TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO****RESURSSIT****ARVOMITTARIT**

Ikääntyneiden toimintamah-
dollisuuksien parantaminen

Määrärahavaraus
vanhusneuvoston toimintaan

Vanhusneuvoston kokoukset

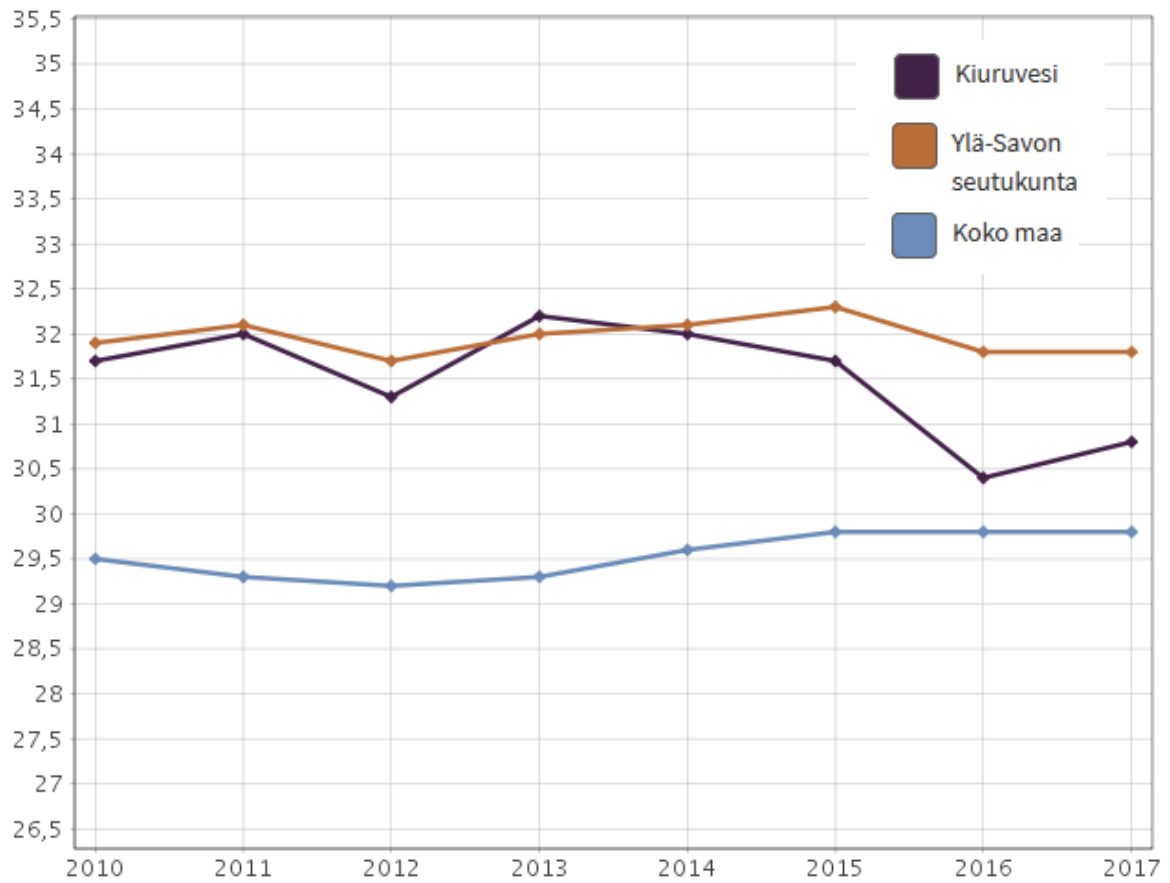
vastuutaho:
kaupunginhallitus ja –valtuusto
yleishallinnon tulosalue

Erityisuimakorttien ja
seniorikorttien käyttö

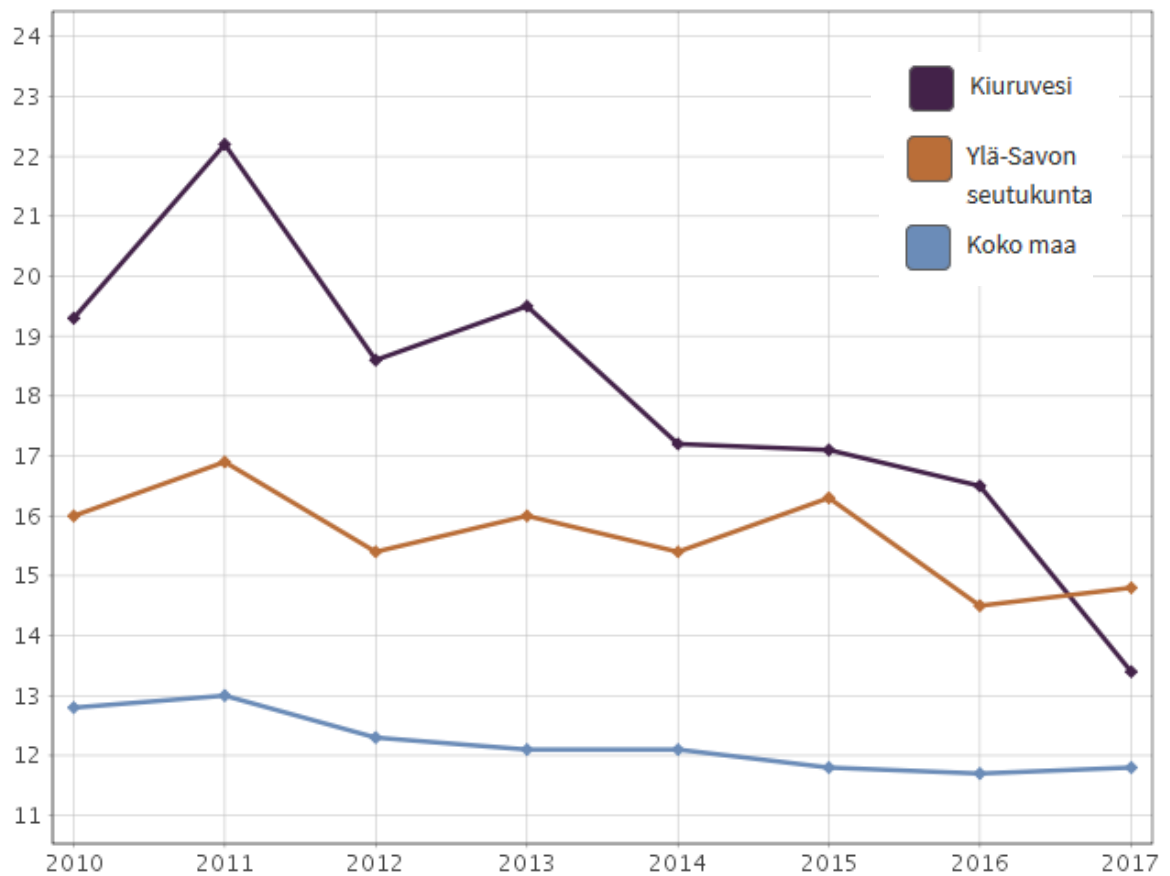
Kotona asuvien yli 75-
vuotiaiden määrä

LIITTEET

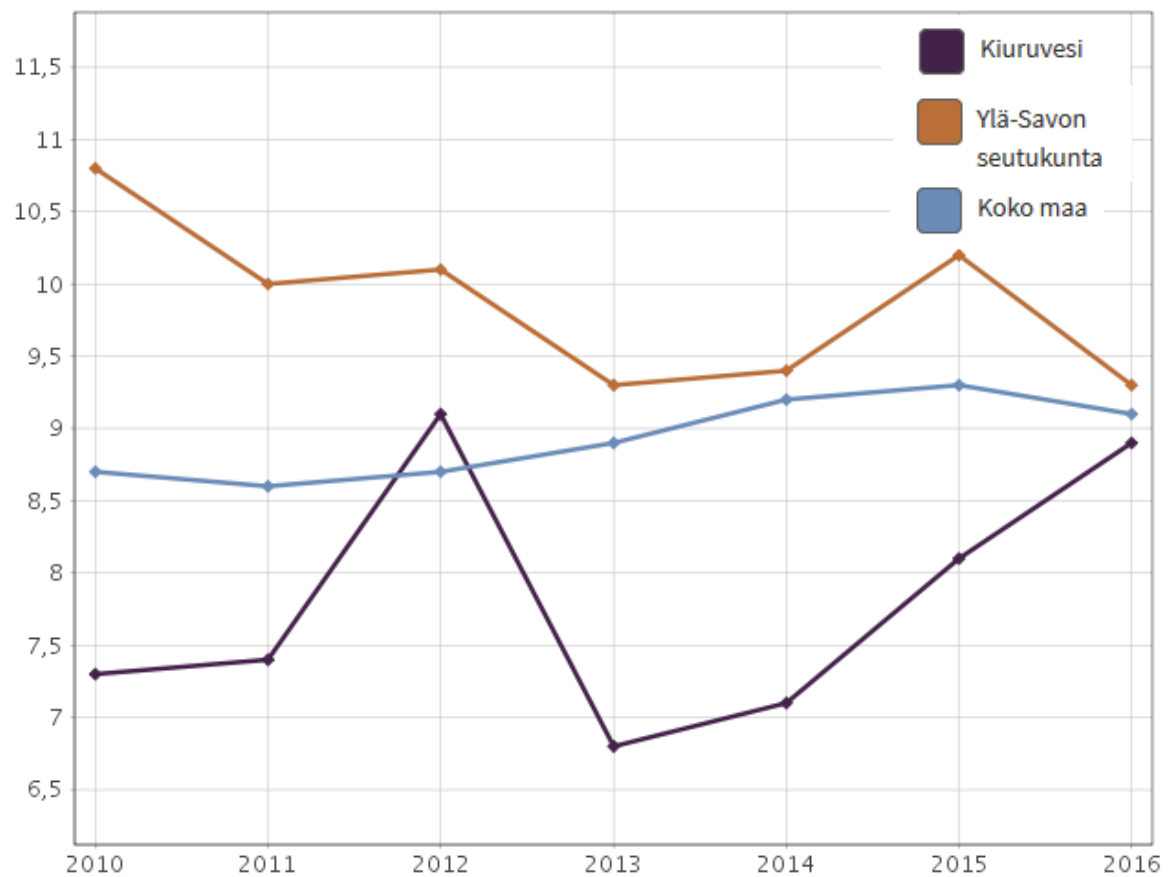
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista (ind. 190)

Lasten pienituloisuusaste (ind. 228)

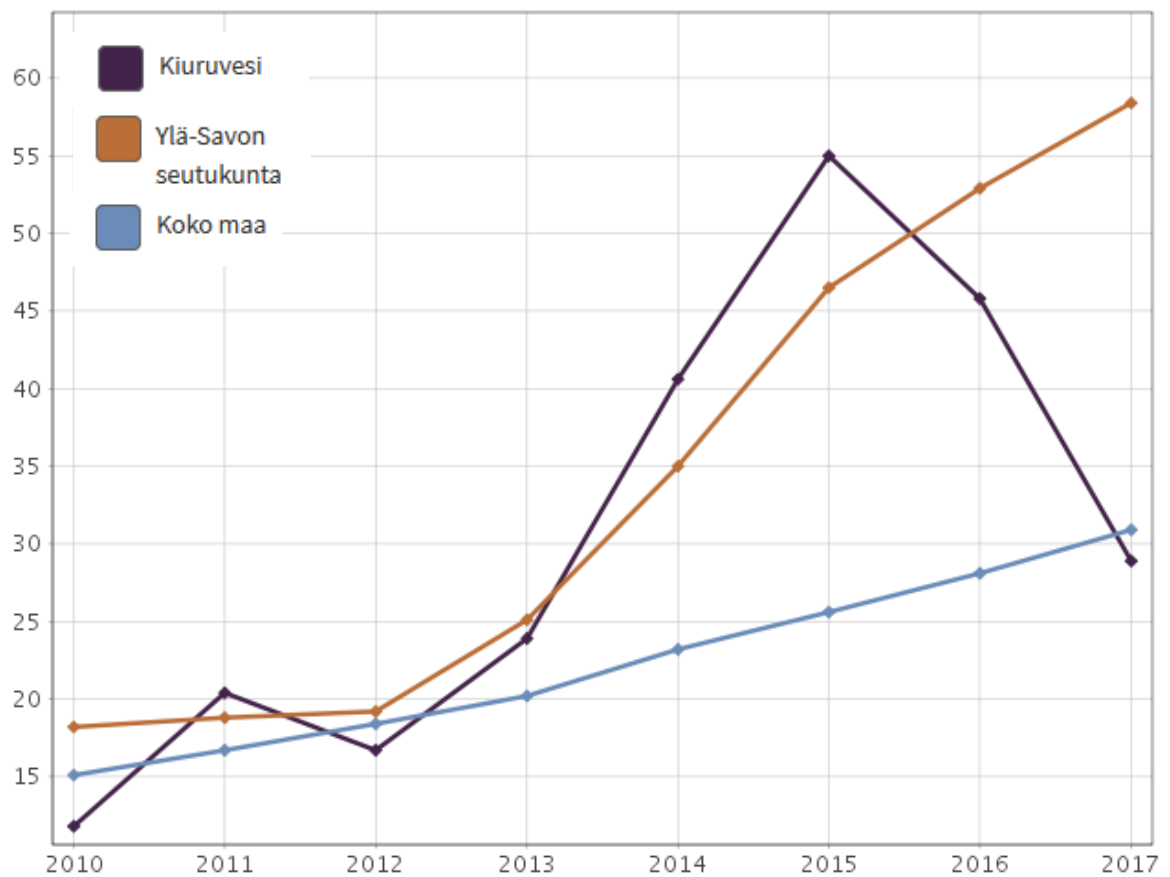
Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (ind. 423)

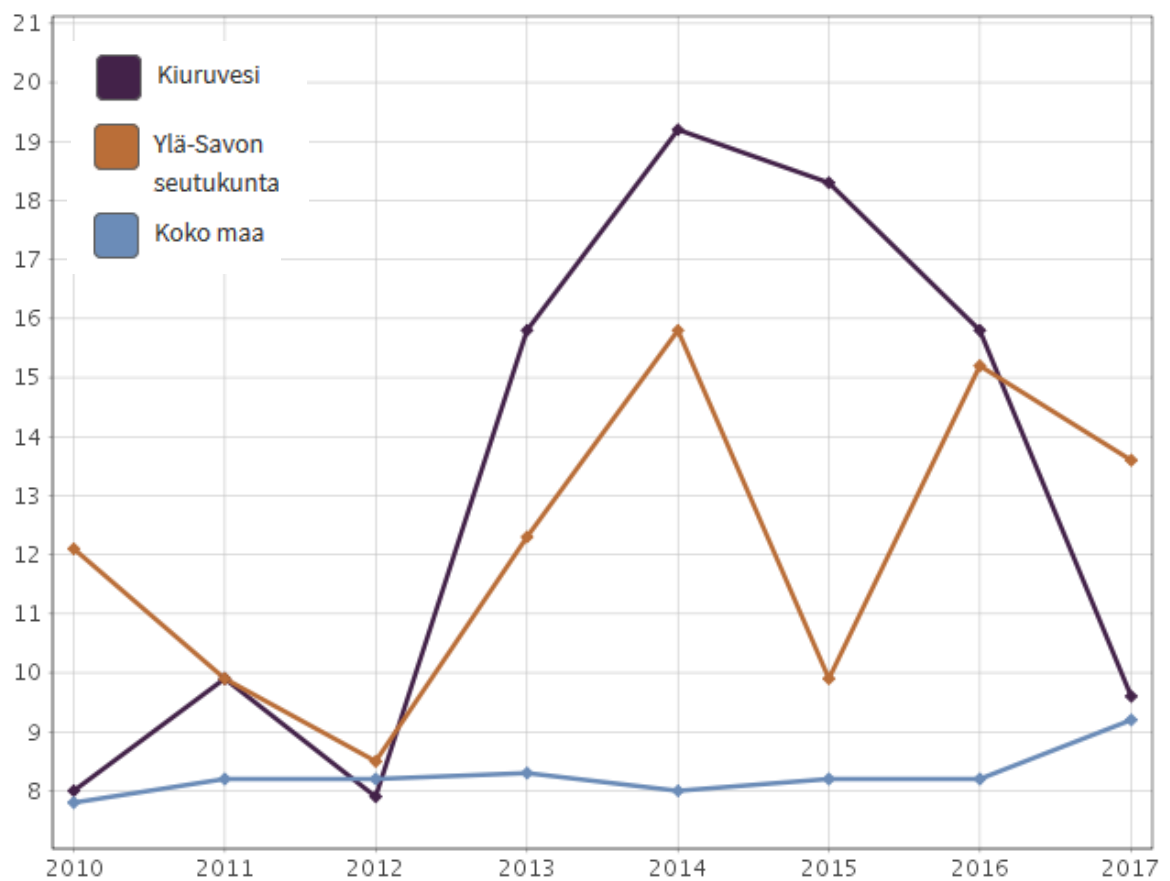
Kaikki kunnan kustantamaan varhaiskasvatukseen osallistuneet 31.12., % 1-6-vuotiaista (ind. 3969)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kiuruvesi	49,4	51,8	49,9	48,5	47,4	51,1	50,1	53,0
Ylä-Savon seutukunta	50,6	47,9	47,1	49,2	50,6	52,3	48,7	54,1
Koko maa	57,2	57,8	57,8	57,8	57,9	58,3	58,4	59,6

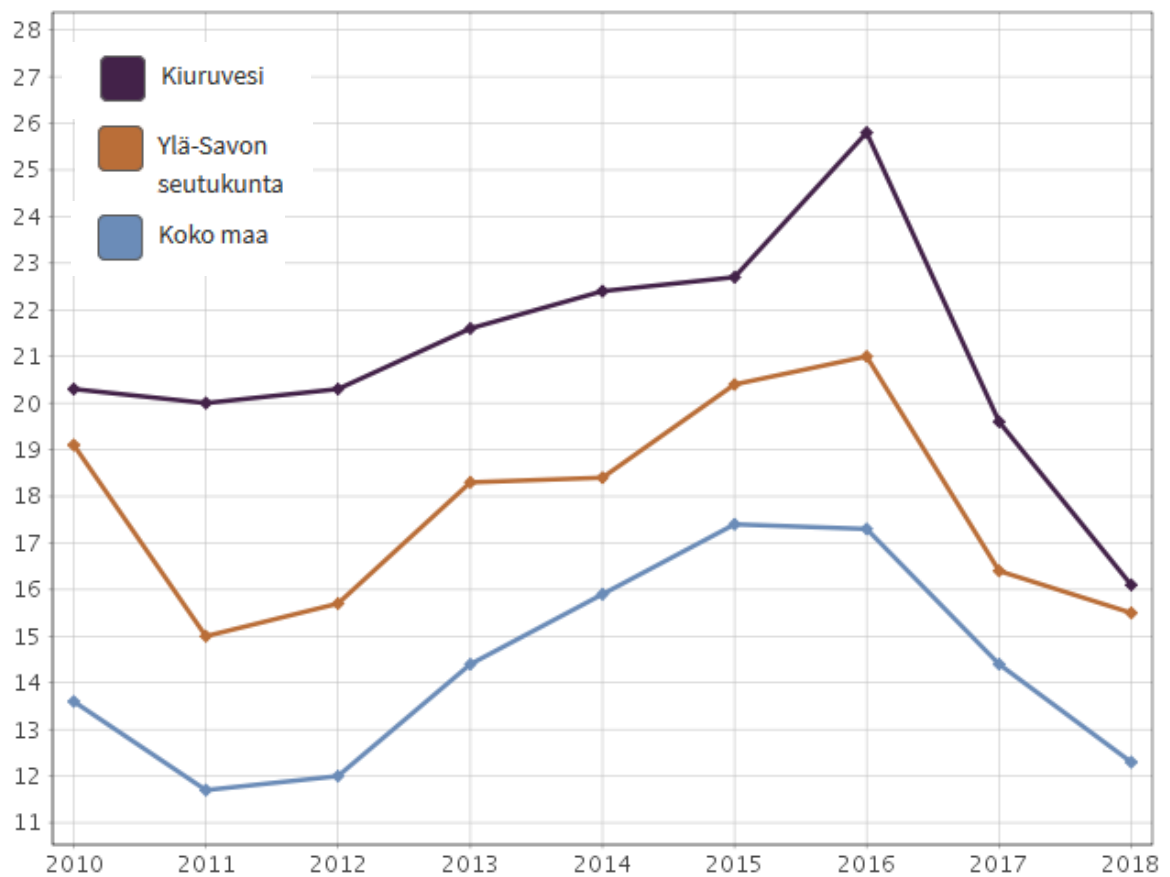
Kuntoutusrahaa saavat 16-19-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä (ind. 1568)

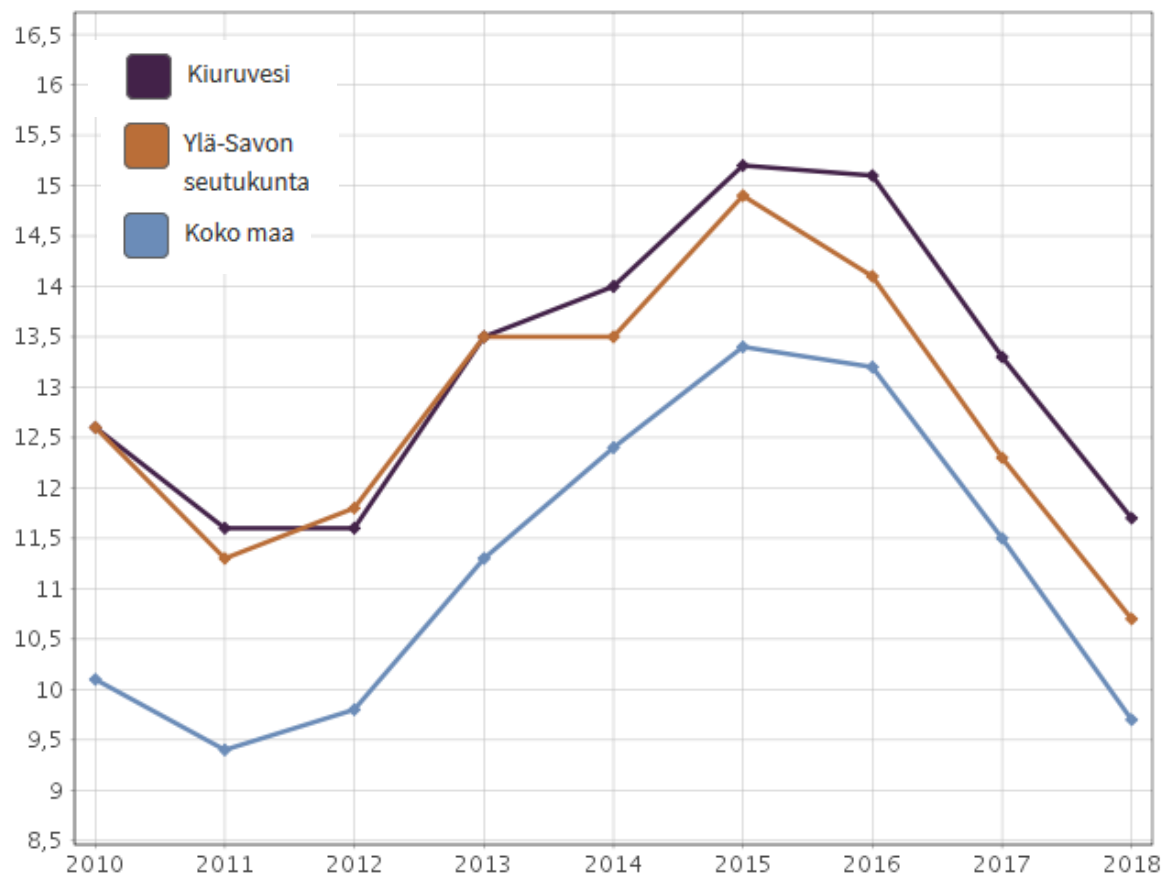
Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 18-24-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä (ind. 240)

Nuorisotyöttömät, % 18-24-vuotiaasta työvoimasta (ind. 189)

Työttömät, % työvoimasta (ind. 181)

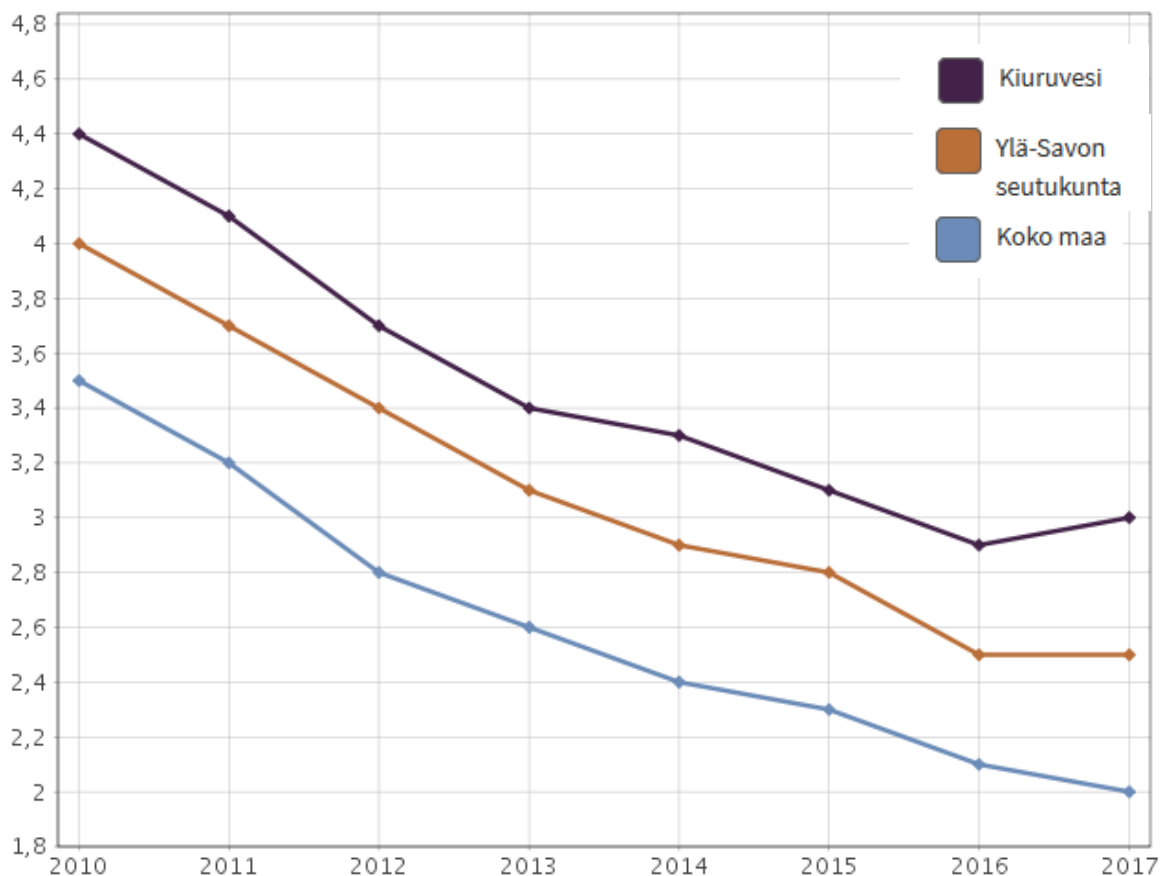
Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä (ind. 326)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kiuruvesi	17,8	22,8	24,4	23,0	26,7	27,2	29,5	35,0	31,6
Ylä-Savon seutukunta	21,9	25,4	26,8	25,9	27,4	27,4	32,6	35,2	32,1
Koko maa	20,4	23,4	24,2	25,1	27,8	31,1	35,5	34,5	29,8

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25-64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (ind. 2422)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kiuruvesi	6,9	6,6	6,5	6,4	6,5	6,1	6,1	5,8
Ylä-Savon seutukunta	5,9	5,8	5,7	5,6	5,7	5,6	5,4	5,4
Koko maa	3,9	3,8	3,8	3,7	3,7	3,6	3,5	3,4

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä (ind. 313)

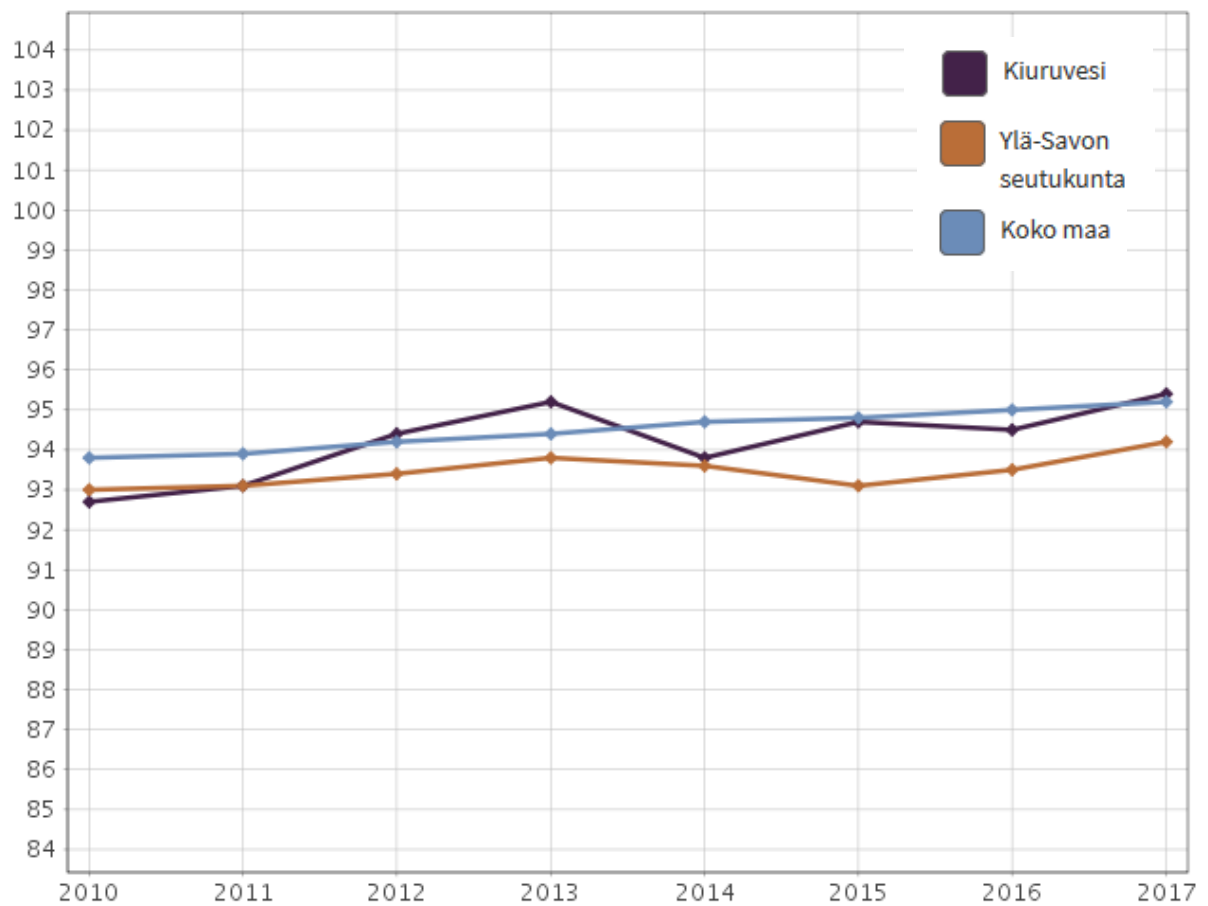
Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % väestöstä (sukupuolijakauma) (ind.313)

Kiuruvesi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
miehet	2,3	2,3	2,3	2,6	2,5	2,3	2,2	2,2
naiset	6,1	5,5	4,9	4,1	4,0	3,8	3,5	3,7

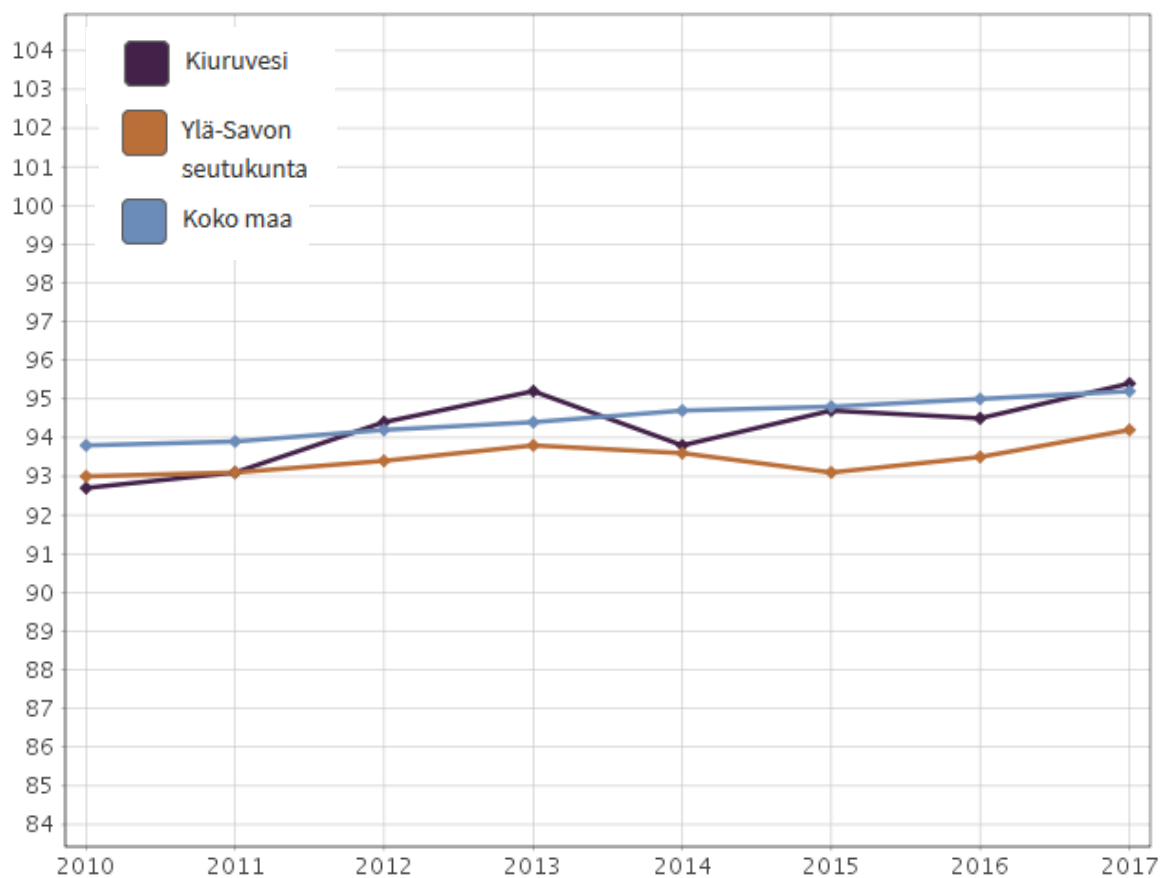
Ylä-Savon seutukunta	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
miehet	2,1	2,0	1,8	1,9	1,8	1,8	1,7	1,9
naiset	5,5	5,0	4,6	4,1	3,8	3,6	3,2	3,0

Koko maa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
miehet	1,9	1,8	1,6	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4
naiset	4,6	4,2	3,8	3,4	3,1	2,9	2,7	2,6

Kotona asuvat 75-84-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (ind. 1250)

Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä (ind. 1251)

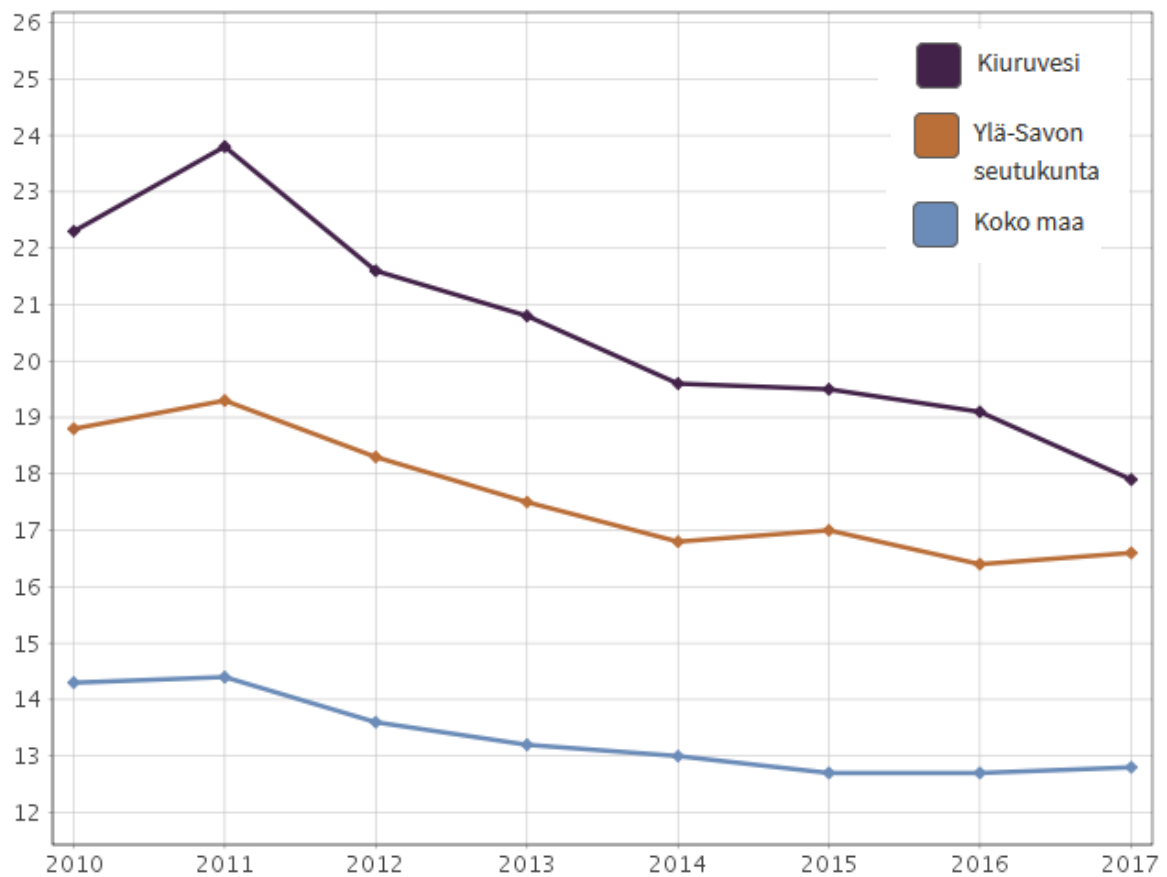
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 65 vuotta täyttäneet asiakkaat,
% vastaavanikäisestä väestöstä (ind. 1230)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kiuruvesi	8,5	8,9	10,7	9,9	10,3	10,0	8,0	6,0
Ylä-Savon seutukunta	8,3	8,4	8,9	8,8	8,7	8,7	8,1	7,0
Koko maa	6,4	6,5	6,2	6,2	6,0	6,0	5,8	5,7

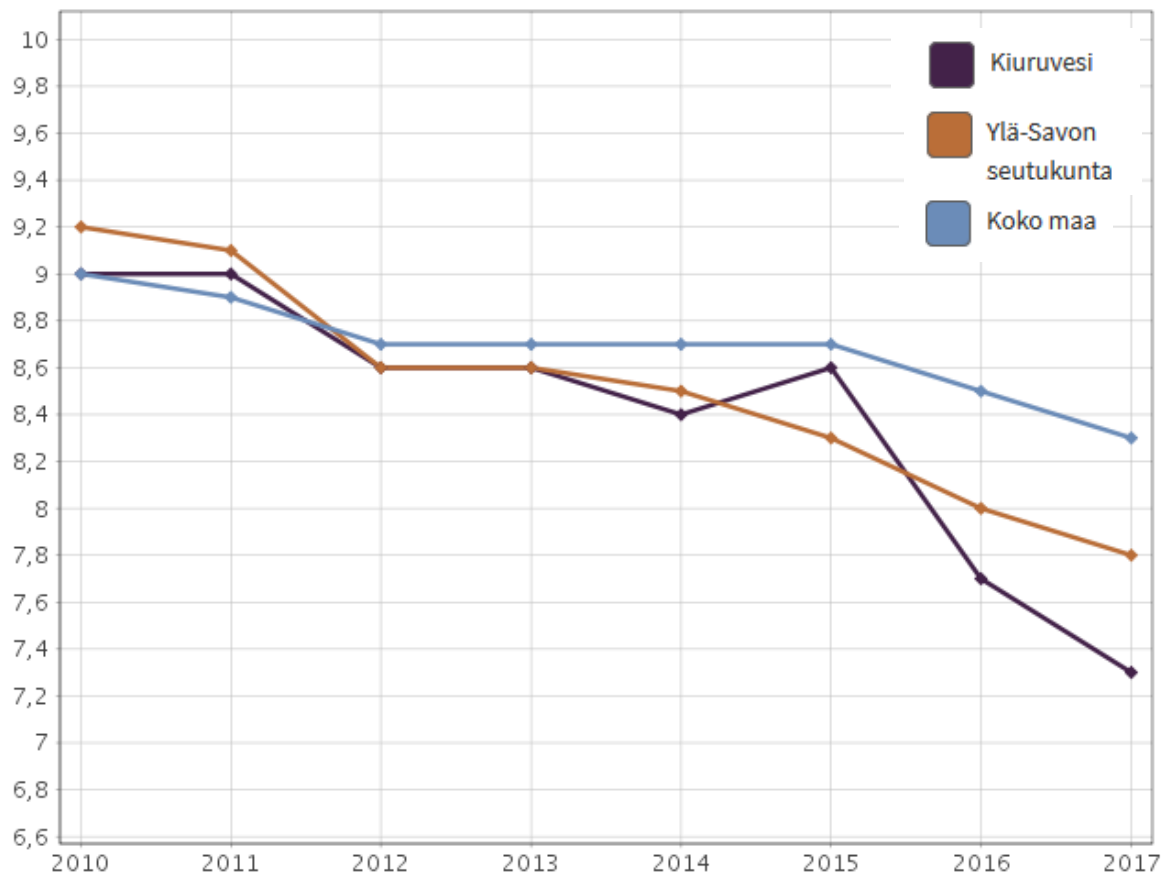
Vanhainkotien pitkäaikaisasiakkaat 31.12. yhteensä (ind. 2750)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kiuruvesi	57	58	44	44	42	39	16	-
Ylä-Savon seutukunta	214	158	137	138	140	107	54	41
Koko maa	14 643	13 950	12 055	10 460	9 741	8 159	6 825	5 095

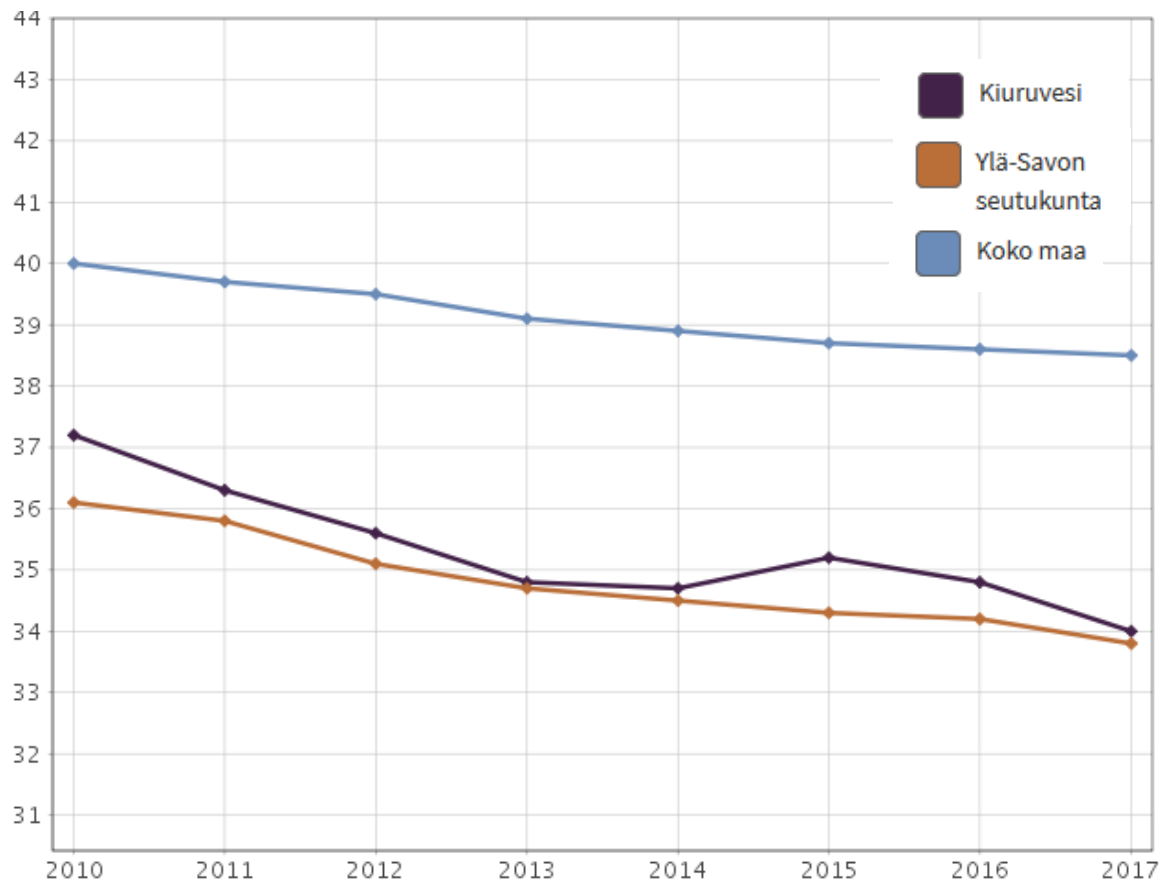
Kunnan yleinen pienituloisuusaste (ind. 3099)

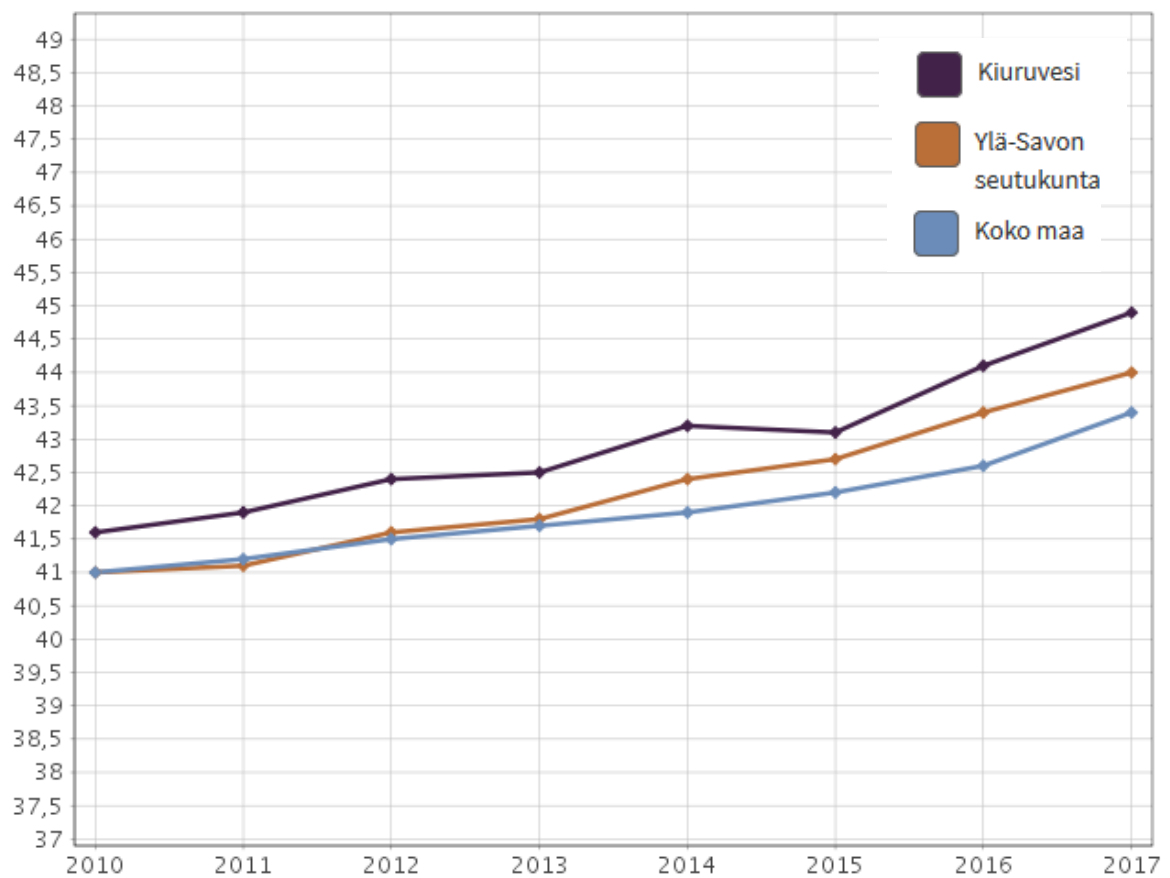
Ahtaasti asuvat asutokunnat, % kaikista asutokunnista (ind. 183)

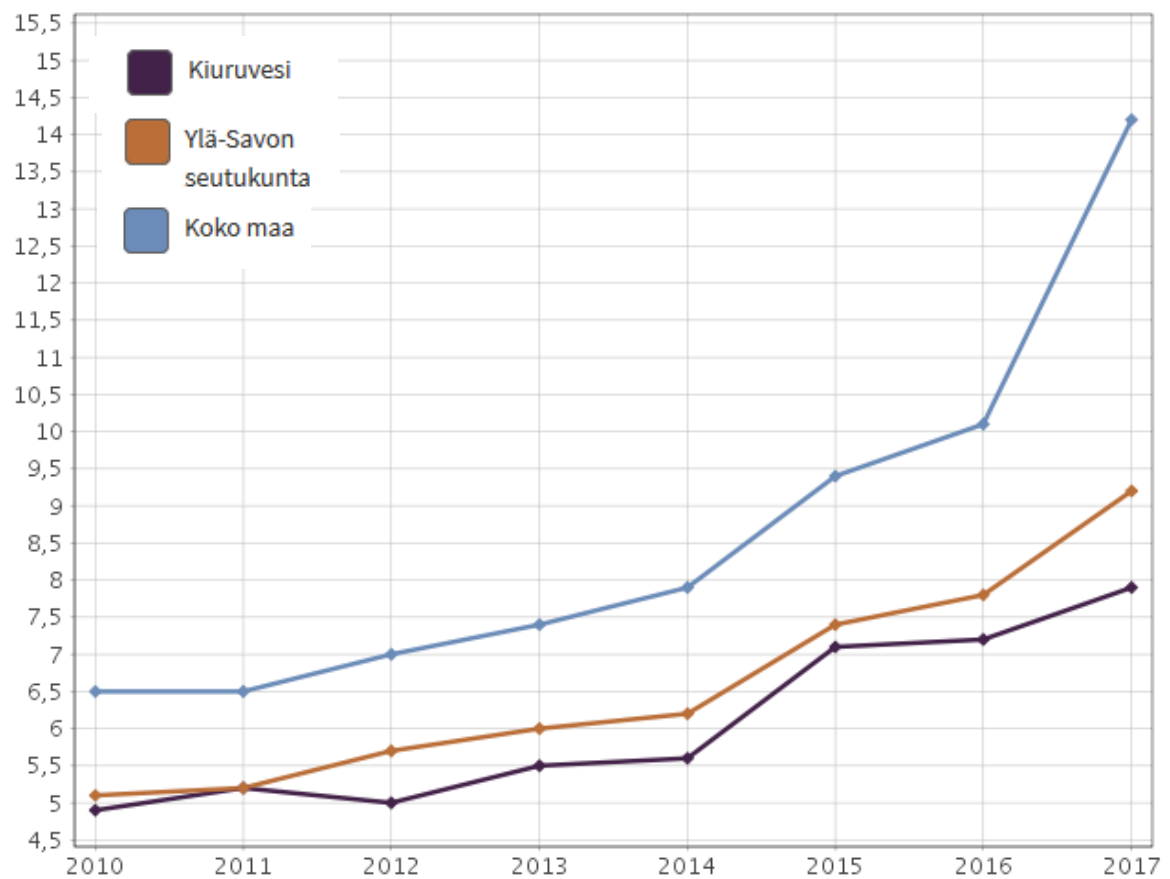
Lapsiperheet, % perheistä (ind. 179)

Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista (ind. 324)

Yleistä asumistukea saaneet yhteensä, % asutokunnista (ind. 2320)

Sairauspäivärahaa saaneet 16-64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä (ind. 475)

